

A Társaság

10

Moldován Béla rajza.

Kirchner Hermanné.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai oxállító
divatháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
 PEZSGŐ-GYÁR
POZSONYBAN

Alapítattott 1825-ben

Báró Bianka fényképészeti műterme.

Különlegesség: színes fotó kicéek.

Telefon: 95-18. Budapest, II., Margit-körút 1

Urmánczy
 Nándorné **Szakácskönyve**

ára kötve 3 korona 60 fillér.

::: Jövedelme a háboru árváié. :::

D. HOBÉ & CO
LIKOR KÜLÖNLEGESSÉGEI

HOBÉ TRIPLE SEC
 HOBÉ CHERRY BRANDY
 HOBÉ CRÈME D'ANANAS
 HOBÉ CRÈME DE BANANE
 HOBÉ CRÈME DE CACAO
 HOBÉ CRÈME DE MENTHE
 HOBÉ CRÈME DE VANILLE

SPEZIALITE
 HOBÉ GRAND MONARQUE

BARAKONYI **KOVÁCSY FERENC** BORTERMELŐ

Sajáttermésű TOKAJHEGYALJAI borairól.

SZŐLŐK :: TÁLLYÁN :: PINCÉK

Valódi garantált tiszta Tokaji borok minden
 előkelő bor- és csmegeüzletben kapható.

KIÁLLITÁSI KITÜNTETÉSEK:

Szeged	1876	S.-A.-Ujhely	1881	Budapest	1896
Páris	1878	N.-Kikinda	1884	Páris	1900
Székesfehérvár	1878	Budapest	1885	Pozsony	1902
Kassa	1880	Brüsszel	1888	Pécs	1907

Vezérképviselő:

KARÁCSONYI FERENC BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 10.

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
 VIII., Baross-utca
 85.

Telefon József 2-37.
 Fiókok: II., Fő-utca
 27., IV., Eskü-ut 6,
 Kecskeméti-utca 14,
 VI., Andrássy-ut 16,
 VI., Teréz-körút 39,
 V., Harmincad-u. 4,
 VIII., József-körút 2.

A főváros első és legrégebb
 csipkétisztító-, vegytisztító és
 kelmefestőgyári intézete ala-
 pitva 1867. évben

Rácz Dániel

*Női felöltők, angol kosztümök és alkalmi toilették,
 blousok, pongyolák áruháza és műtermei*

Sürgönyeim „Roberácz“
Telefon: 167-02.

Budapest,
IV., Nagyó-utca 2.

LITTKÉ

Casino
 for England
 Cremant Rosé
 Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, DUNAPALOTA – TELEFONSZÁM: 60-88.

III. évf.
42-ik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest,
1916 október 22.

Kórházlátogatók.

A háboru legelején divat lett a kórházlátogatás, szinte hullámzott az embertömeg minden épület előtt, a hol sebesülteket ápoltak és vittek cigarettát, süteményt, bort a szenvedő vitézeknek annyit, hogy azok alig győzték a hálálkodást. Ujság volt Bellona, a haragos istenasszony Pesten és Pest fogékony minden ujság, minden szenzáció iránt. De az ősz télbe fordult és tavaszra már nem volt szenzáció a háboru, a sebesülteket is megszoktuk a könyvekkel együtt, a mi a vérnél is bővebben omlik immár harmadik éve a világon. A látogatókból sebesültek, a cigarettát osztogató nőkből siró anyák és hitvesek lettek, fáradt szívek, zaklatott idegek rótták az utcákat és megfogyatkozott a kórházlátogatók száma. Szürke, érdektelen napok következtek, a mikor a kórházlátogatás már nem divat, hanem csak erény volt és Istenem, ki tartja számon az erényt annyi bűn között, még hozzá a mikor olyan titokban cselekszi a jót.

Bizonyára kevesen tudják azt is, hogy a *Khuen-Héderváry* Károly gróf elnöklésével és *Herczeg* Ferencz ügyvezető elnöksége mellett működő kórházbizottság kebelében, *Augusztá* királyi hercegnő védősége mellett kórházlátogató hölgybizottság működik, melynek ötven lelkes, agilis tagja *Kirchner* Hermanné és *Zichy* Rafaelné grófné vezetésével a háboru kezdete óta szakadatlanul a beteglátogatás nemes munkájával foglalkozik. Bizonyára kevesen tudják, hogy az az ötven angyali szívű asszony minden két hétben körzetenkint elosztva, végiglátogatja az összes budapesti kórházakat és a sebesült katonákat ellátja mindennel, a mire szükségük van. Imakönyv, rózsafüzér, olvasmány, dohány,

bor, befőtt és más szeretetadomány mennyire jól esik a szenvedő vitéznek és ez a hölgybizottság több mint két éve osztogat bőkezűen mindenből, anélkül, hogy valakitől kért volna, vagy gyűjtött volna nemes céljaira adományokat és pénzt. Soha nem volt terhére senkinek, ellenben a maga erejéből megtett mindent, a mit megtehetett. Csak tájékozás végett említjük, hogy 1914 október 1.-étől 1916 szeptember 1.-éig többek között több mint egy millió cigarettát, 3211 üveg befőttet, 1933 üveg bort és pezsgőt, 790 láda süteményt, 393 pár mankót, 8644 pár papucsot, 59.800 imakönyvet stb. osztottak ki a hölgyek. Ebben a nemes munkájában egyedül a Hadsegélyző Hivatal segítette a hölgybizottságot.

Hogy ezt itt szóvátettük, talán nincs is kedvére a beteglátogató bizottságnak, de közeledik a karácsony, közel 30000 sebesült katonának szeretetadománnyal való ellátásáról van újra szó s két évi állandó támogatás és adakozás után ez az 50 tagu hölgybizottság is kétségtelenül reá lesz utalva az adakozó közönség támogatására. Nem könyörögnek, nem zaklatnak senkit, de november havában *A Társaság* hangversenyt óhajt rendezni e bizottság javára és *Kirchner* Hermanné és *Zichy* Rafaelné grófné jó lelke nem tilthatja meg nekünk, hogy tiszteletreméltó gárdájuk nemes működésére ez alkalomból a társaság figyelmét fölhívjuk azzal a megjegyzéssel, hogy a bizottság irodája az Akadémia-utca 17. száma alatt van, a hová szeretetadományt jó szívek épp oly titokban küldhetnek, mint a mily feltűnés nélkül juttatják el azokat onnan rendeltetési helyükre.

Tersztyánszky vezérezredes bemutatja törzskarát Hindenburg tábornagnak. A tábornagy Fabinyi Béla 8-as huszárszázados kapitánnyal fog kezét. A háttérben Hoffmann vezérkari ezredes és theisrucki Fleischman Móric vezérkari kapitány állanak.

A százas.

Irta Pásztor József.

Az öreg Sulyokné kint üldögélt a tornácon, az őszi napsugárban. Valami fehér ruhát varrogatott a fiának, a ki most jött haza pár heti szabadságra a katonaságtól. A kutya vakkantott, a kiskapu kinyílt, Bödéné, a szomszédasszony tipegett be egy kis hasznos beszélgetésre. Mert a beszélgetés mindig hasznos: senki se tudja, kitől mit tanulhat, aztán föl is vidámitják az özvegyi szívet a legujabb temetési esetek. A mint sajnálgatják az elmultakat, valami langyos sugár árad szét a lelkükben. A kis udvart előnti a szelid őszi verőfény, a levelek lassan, egyenkint szállingóznak az eperfáról, a köcsögállóhoz hizómalac dörgölőzik, tyukok kapargálnak szerteszét s a kényesen sétálgató kakas aranysárga tollán ragyog az őszi nap. Az élet mosolyog az öregekre is.

Sulyokné, a mióta özvegy, mindig tele van panaszszal. A világról is keveset tud, fájós a lába s még a templomba is csak hébe-korba mehet. Bödéné kenegeti a lábát, ezenkívül egy-két pohár jóféle törköly fejében lelki vigasztalással is szolgál.

Bödéné kezdte a szót:

— Hallom, hogy a Pista...

— Rosszalkodik, — folytatta Sulyokné s letette a varrást maga mellé a kis székre.

— A mióta a háborúból hazakerült, mindig a korcsma, hejehuja. Aszongya, neki így dukál, hogy új káplár ur, miegymás... Hun egy véka buza, hun egy zsák kukorica, a jó Isten a megmondhatója. A mi kis pézem vót, azt mán mind elkunyorálta... csak a dinomdánom. Mit csinájjak? Mit csinájjak?

A javas Bödéné is sopánkodott s azon gondolkodott, hogy kerülne ki ebből a beszélgetésből egy kis pálinka.

— Elrontották a háboruban, — szólt meggyőződéssel.

— Ott, lelkem, ott. Igaz, hogy gyönyörű katona. Az. A lelkem is örül, ha ránézök. Hát ez a nyalkaság ára. Hogy új káplár ur, aszongya.

Azután félénken körülnézett, közelebb hajolt Bödénéhez s úgy suttozta:

— Pedig van még egy kis pézöm... úgy kuporgattam össze... egy százas egy darabba... ezt is féltem. Még elviszi! Még mögleli! De elég, ha mögtuggya. Ha nagyon kéri, úgy se tudom mögtagadni, mert hát szenvedött is ám szögény.

— Hun tartja kigyelmed? — kérdezte Bödéné és a szemét hunyorgatta.

— A sublót legajjába, egy lyukas istirimflibe van eldugva... öreg vagyok, baj érhet, szükség lehet a pézre.

— Mér nem teszi kigyelmed a kebelibe, az inge alá? Ha ott kaparász valaki, bizony csak fölérik az ember, ha félfont mákot övött is. Egy acskót köll varrni, vagy egy tarhonyás acskóba...

— Jaj, dehogy! — kiáltott föl Sulyokné. — Nem tunnék alunni, lelköm, dehogy tunnék. Mintha tűz égetné a testem.

— Vagy vigye be kigyelmed a takarékbába. Az ám. Az emeletes házba, a nagy piacon. Ott jól mögőrzik.

Sulyokné Bödénére bámult s a fejét csóválgatta.

— Nem tudom én annak a sorját.

— Dehogy is nem. Beköti kigyelmed a pézt a zsebkendője sarkába, jól a markába szoritja kigyelmed, hogy valami rossz ember ki ne kapja a keziből, bemegegy a takarékbába, beszél az urakkal, megkéri tüket, hogy tegyék a pézt a vaskaszlibába. Az urak beteszik, oszt a péz még meg is fiadzik odabenn, interest vagy mi nyavalyát adnak rá.

— Nem, nem, — szólt Sulyokné, — inkább jobban eldugom. Huncutok az urak, lelkem, huncutok!

Bödéné hiába beszélt, nem tudta rávenni Sulyoknére, hogy a tanácsát elfogadja. Másra akarta terelni a beszédet, de nem fogott tüzet a tapló. A halál és lakodalmi esetek nem hatottak, a lábfájásról és az életről általában beszélni pedig kész szomorúság lett volna. Így ezuttal nem volt kilátás törkölypálinkára.

Hindenburg tábornagy megérkezése Ludendorff altábornaggal Tersztyánszky vezérezredes főhadiszállására.

Linsingen vezérezredes Wied herceg parancsőrtisztjével Tersztyánszky hadseregénél.

Tersztyánszky vezérezredes lakása előtt a főhadiszálláson.

Harmadnap azonban maga Sulyokné fogta el Bődénét az utcaajtóban. Kétségbeesett volt az arca és szörnyen siránkozott:

— Jaj lelköm, az a rossz gyerök! Kerüjjon bejebb kigyelmed. A lábam is annyira szaggatódzik... Hát, a hogy az éccaka fölérzők, mit látok uramfia! Pista kutaszkodik a házba! Ide topog, oda topog, itt keresgél, ott keresgél, huzogatja a fiókokat. A hódvilág besütött az ablakon, — jól láttam. A pézt kereste az a rossz gyerök, tuggya, hogy van még valahun. Istenem, a szömöm se hunytam le egész éccaka.

— Én mondtam kigyelmednek, hogy...

— Be is viszöm már lelköm, beviszöm. Mit csinájjak? — beszélt Sulyokné s zavartan babrált a ruhája ráncai között.

Dél felé be is állított a takarékbá. Félenken letelepedett egy sarokba s ha egy hivatalnok észre nem veszi, ott ült volna a sarokban egy óráig is. A szólitásra csendesesen odatipegett a rácsozat elé s bátortalanul, megilletődve mondta:

— Egy kis pézt hoztam, kérem szépen.

— Mennyit? — kérdezte a hivatalnok.

— Száz koronát egy darabban, kérem szépen... nehezen kuporgattam, az ember nem tudhatja. Rossz embörök vannak.

Kiállították Sulyoknének a könyvet s odaszólitották a pénztárhoz.

Sulyokné kioldozgatta a kendőből a pénzt, a keze reszketett, a mint a százast letette az asztalra s mikor a pénzről szóló könyvecskét a markába nyomták, csodálkozva, gyanakodva forgatta:

— Hát ebbe, ebbe van a péz beleírva? Ugy, ugy? Aztán odafordult a hivatalnokhoz:

— Mögkövetöm, tekintetes ur, nem vész el az a kis péz? Nehezen szereztem.

— Dehogy vész, dehogy, — felelte türelmetlenül a hivatalnok.

— Mögkövetöm: tessék betenni a vaskaszliba, kérem szépen...

— Betesszük, betesszük, — szólt mosolyogva a hivatalnok. — Csak menjen haza nyugodtan néneke, megörizzük a pénzt.

Sulyokné azonban nem nyugodott bele egészen a dologba. Keveset aludt, keveset evett, Bődénére is haragos szemmel nézett. Ha a fia nem volt otthon, elővette a könyvet, ide-oda forgatta, sóhajtozott és a fejét csóválta.

Egy pár hét mulva azután nem nyughatott már, bement a takarékbá, megmutatta a könyvet egy hivatalnoknak.

— A kis pézt akarom... látni szeretném, mögkövetöm.

Néhány perc mulva a pénztárhoz szólitották s elébe tettek egy százast, meg huszonkét fillért.

Sulyokné arca földerült.

— Istenem, hát mögvan... nagyon megköszönöm. Hát a vaskaszliba őrizték a tekintetes urak? Még mög is gyarapodott... Köszönöm, köszönöm, hát csak tessék visszatenni oda, ahun vót.

— Hát nem akarja elvinni?

— Dehogy akarom, dehogy, ahun ilyen jól mögörzik. Csak látni akartam. Tessék visszatönni tekintetes uram, a vaskaszliba, soha jobb helye nem vót, azt a huszonkét fillért pedig... ha mög nem sértöm, a miért ilyen jól őrizték, mögajánlom a tekintetes urnak.

Sulyokné egy kicsit csodálkozott, hogy az aprópénzt nem akarták elfogadni, de azért jókedvvel ment haza s nyugodtan aludt.

Képek a korzóról: Wesselényi Ferencz báró.

Lázár Ernő felv.

Néhány nap mulva azonban a könyv szőrén-lábán elveszett. Sulyokné tűvé tette az egész házat, de a könyvet sehol se találta. Megdöbbsent s fejét vesztve szaladt a takarékbba.

— Kivették a pénzt, jó asszony, — mondta neki egy hivatalnok, a kinél elpanaszolta a baját.

Sulyokné majd összeesett, a lábai remegtek, a szemét elfutotta a köny.

— Valaki itt járt a könyvével s kivette a pénzt, — folytatta tovább a hivatalnok.

— Hogy kivette? Hogy elvette? Az én pézemet? — kiabált Sulyokné kétségbeesetten.

De ebben a pillanatban lihegve érkezett meg Bődéné s gyorsan, izgatottan a Sulyokné fülébe sugta:

— A Pista... rotyogós banda mellett mulat. Ugy fujják neki a rézfuvósok, hogy majd szétpukkan a pofájuk.

— Menjen, jelentse föl a kapitányságnál, hogy ellopta valaki a könyvét, — mondta a hivatalnok Sulyoknének.

De Sulyokné csak tipegett-topogott és sirásba fulladó szavakkal mondogatta:

— Mér tették ezt, mér tették? Egy darabig milyen szépen megőrizték...

Azután reszkető kézzel emelte szeméhez a zseb-kendőjét, törölgette az arcát s rogyó léptekkel, megtörtén indult Bődénével hazafelé. Az utcán Bődéné tartotta Sulyokné szóval. Az egeknél keresett és talált vigasztalást, ez azonban Sulyokné nem segített. Szótlanul, csöndesen sirdogálva haladt Bődéné mellett, csak mikor hazaértek, tört ki keservesen belőle a szó:

— Pedig a huszonkét fillért is mögajáltam. De montam, montam: huncutok az urak — nem tötték a vaskaszliba!

Hirek a társaságból.

Őszi Esték. «A Társaság» szerkesztősége által az Országos Kaszinó termeiben 1916 november 18.-án az oláh betörés által sujtott erdélyi lakosság felsegítésére rendezendő erdélyi hangverseny háziasszonyainak névsora:

Báró Bánffy Györgyné, báró Bánffy Jánosné, báró Baich Ivánné, Benczur Gyuláné, gróf Bethlen Ádámné, gróf Bethlen Andrásné, özv. gróf Bethlen Gáborné, gróf Bethlen Istvánné, dr. Bignio Béláné, báró Daniel Gáborné, gróf Esterházy Lászlóné, Gál Sándorné, gróf Haller Györgyné, báró Jósika Samuné, Kabos Ferencné, báró Kemény Ákosné, báró Kemény Kálmánné, Kendeffy Gáborné, gróf Khuen-Héderváry Károlyné, gróf Mikes Árminné, Pogány Károlyné, báró Prónay Gáborné, Purjesz Zsigmondné, Salamon Gézáné, Sándor Jánosné, Sándor Gerőné, Szász Zsomborné, gróf Szécsen Miklósné, báró Szentkereszty Béláné, gróf Teleki Domonkosné, özv. gróf Teleki Gézáné, gróf Teleki Gézáné, gróf Teleki Gyuláné, gróf Teleki Józsefné, gróf Teleki Józsefné, gróf Teleki Pálné, gróf Teleki Sándorné, gróf Teleki Tiborné, gróf Tisza Istvánné, Ugron Gáborné, Urmánczy Nándorné, gróf Vay Lászlóné, Zeyk Dánielné.

*

Eljegyzés. Kisóczy és szentandrászi Kálmán Dezső miniszteri fogalmazó, tartalékos tüzérfőhadnagy, az ezüst és bronz Signum Laudis tulajdonosa, kisóczy és szentandrászi Kálmán Gusztáv, v. b. t. t., nyugalmazott államtitkár és felesége késmárki Késmárky Erzsébet fia eljegyezte zólyomi Wagner Ödön cs. és kir. asztalnok és felesége Nagy Paula leányát, Paulát.

*

Esküvő. Puztaszentgyörgyi és tetétleni dr. Darányi Gyula és felesége, nemes Than Jolán leánya Ella és párucai ifj. Kolossváry Miklós miniszteri fogalmazó, párucai Kolossváry Miklós és felesége, hertelendi Hertelendy Gizella fia október hó 21.-én délelőtt 11^{1/2} órakor a belvárosi róm. kath. plébániatemplomban örök hűséget esküsznek.

*

Az erdélyiekért. Mária Mora von Goetz, az ismert porosz dalénekesnő, e hó 25.-én a zeneakadémia nagytermében rendezi dalestélyét Daniel Gábor v. b. t. t. védnökségével az erdélyi menekültek javára.

*

Ambrózy Andorné grófné Marienbadból visszatért a fővárosba.

Emich Gusztáv és családja hüvösvölgyi nyaralójából visszatért a fővárosba.

Esterházy Mihályné grófné a Semmeringről Bécsbe utazott.

Heinrich Ferenc és családja hüvösvölgyi villájából beköltözött a fővárosba.

Jeszenszky Jánosné báróné Felsőhidvegről Szekszárdra utazott.

Karátsonyi Jenőné grófné Karlsbadban üdül.

Kiss Istvánné és Erzsébet leánya szentlőrinczi nyaralójából beköltözött Budapestre.

Nemes Vincéné grófné Ischlből Bécsen át a nyitrai megyei Keryátra utazott.

Odescalchi Gézáné hercegné Lili leányával Bécsből visszatért a fővárosba.

Vojkffy Hubertné grófné a vasmegeyi Ikervárról Teschenbe érkezett.

A grunewaldi versenypálya Berlinben.

NAGY GYEREK NÓTÁJA.

— Régi kótára. —

Én is ültem hintalovon,
volt szép, pattogós ostorom.
Volt katonám, mikulásom,
hozzám is jött a karácsony.
Én is voltam kis oskolás,
volt padomban fonott kalács,
volt padomba vajas kenyér,
érte fejem puha tenyér.

Volt gyönyörű préselt képem,
könyvbe virágos emlékem,
árpa-cukrom, krumpli-cukrom,
színes lehuzós papírom;
volt kutyám is, volt cicám is,
lepkefogóm, matricám is,
füttyülém is, trombitám is,
dobozokban korall, kláris.

Volt tanítóm, volt tanárom,
volt szünidóm egész nyáron.
Vasalt ruhám, új kalapom,
zsebpénzem is minden napon.
Szülőimtől minden, minden,
éltem vigan, éltem ingyen.

És most csak a tollat rágom,
jön az ősz, megy ifjuságom.
Élek uri tisztességben,
van szép karsu feleségem;
van pecsenye, van galuska,
fenyőfát is hoz Jézuska.
De a fán már gondok lógnak,
rajta bánatsengők szólnak.

Aranydió, aranyalma,
fáj a sorsunk éles karma,
fáj az emlék, fáj az élet,
ami elmúlt fel nem éled.
Csákó és kard,
meséskönyvek,
csak emlékek, fájó könyvek.
Mese, mese . . . száll az álom . . .
tul az operenciákon.

Bükk Henrik.

AZ UTOLSÓ RÓZSA.

A köd lomhán terül,
A tájék elmerül . . .
Beszélgetünk ketten.
Nézd, amott egy rózsza,
Nyári éj szülöttje,
Kicsiny kertetekben!

Az utolsó rózsza
Mély álmodozóba . . .
Nem adnád e nékem?
Tán nem fog gyötörni
Köd ikertestvére:
Borongó sejtésem!

S im, kezedbe vetted,
Szirmait leszdedted,
Láttad kiszervedni.
Játszva tépted össze,
Én nekem nem adtad,
Meg tudtad ezt tenni.

Te vagy minden álmom,
Szivem a világon
Nem szeret, csak téged . . .
Megteszed-e, mondd, hogy
Álmom, mint e rózsát
Egykor összetéped?

Wass Iván.

ŐSZI ÚTON.

Emlékeimmel elfutott a nyár
És így maradtam őszre: egyedül.
Szivem: beteg. Bus alkonyatra vár
És minden álom félve elkerül.

Vén, fakó lett a könytől két szemem
Szép, szerelemben gazdag szeretőm.
Jaj, halkult szóval sirva keresem:
Bús-holtra fáradt régi, vig erőm.

Elment. S a Bánat befödte nyomát
És őszi útra vitt engem a Nyár
S megyek előre téli tájra át,
Hol a Halál, mint mezőn a gazda:
Kaszájával jó aratásra vár.

Böszörmény Géza.

Ziegler hadnagy Bohrer nevű lován.

Hartlieb kapitány Corsar nevű lován.

Lovassport a front mögött.

A katona hűséges, okos barátja a ló, nemcsak kitartó bajtárs a csaták tüzeiben, nemcsak hűséges segítő ezer veszély között, hanem kedves szórakoztató pajtás is a pihenés rövid óráiban, a mikor a front mögött idő jut egy kis üdítő sportra, szívdertő mulatságra. Kell ez a katonának, harcok tikkadt hősenek és áldott órák, melyeket az élet ajándékoz a halál mezején. A háboru kezdete óta gyakran irtunk front mögötti lóversenyekről és egyéb katonának kedves lovassportról és közöltünk illusztrációkat is, pompás képeket, melyek arról beszéltek, milyen egészséges jókedv kíséri utjában hős katonáinkat és derék szövetségeseinket. Valamennyi harcvonalon megtaláljuk a lovassport különféle szórakozásait tisztjeink és a német tiszték körében, a kik nemcsak kellemes órákat szereznek maguknak ezáltal, hanem a mellett, hogy fejlesztik lovagló-rutinjukat, a bajtársi szellem ápolására is a

legkedvezőbb módon folynak be. Valamennyi vezérkar nagy súlyt vet a lovassportra és értékes díjakkal dotált lóversenyekkel, ügyesen rendezett díjlovaglásokkal igyekeznek minél jobban megkedveltetni tisztjeikkel a kellemes és hasznos sportot. Valami nagy fáradtság nem is kell hozzá, mert a mi huszárjaink épp oly lelkesen vesznek részt bennük, mint a német lovastisztek, a kiknek a nyugati fronton legutóbb rendezett díjlovaglásáról néhány sikerült felvételt mutatunk be olvasóinknak. Ezen a fronton maga a német trónörökös buzgólkodik a rendezés élén és a ki ismeri a császár fiának a lósport iránt való rajongását, tudja, milyen mintaszerűek ezek a versenyek.

A legutóbbi versenyen kivált **Hartlieb kapitány** tűnt ki pompás bravurjaival, melyek sok szép díjat szereztek a kitűnő sportsmannek.

Hartlieb kapitány Giebel nevű lován.

Heyler kapitány szolgálati lován.

A felékesített tribün.

A német trónörökös a front mögötti lóversenyen.

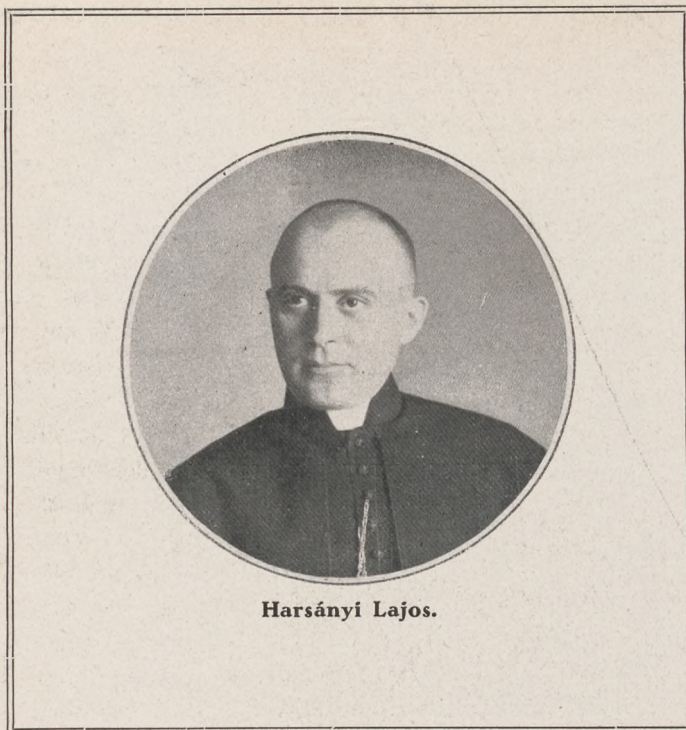
A versenydíjak.

Hartlieb kapitány Giebel nevű lován.

Hartlieb kapitány Corsar nevű lován.

Harsányi Lajos.

Harsányi Lajos.

A *Társaság*-ban bemutatjuk a legfinomabb szavu magyar költők egyikét, Harsányi Lajost. Közönségünk előtt bizonyára nem ismeretlen a neve, hiszen öt kötet verse: *Uj vizeken*, *Az élet muzsikája*, *A Napkirály rokona*, *Hagia Sophia*, *O, beata Ungheria*, és legutóbb egy nagyon szép elbeszélés-kötete, a *Halálfejú pille*, jelent meg a fővárosi könyvpiacra.

Harsányit, a költőt és a papot egyébként is sokan ismerik a *Társaság* olvasói közül. Mint egészen fiatal pap, hosszabb időt töltött Balatonföldváron és Vajszkán, gróf Széchenyi Emil családjánál. Ő volt a hitoktatója a harctéren hősi halált halt gróf Széchenyi Alajosnak, továbbá Széchenyi Erzsébet grófnőnek, a ki ez év tavaszán lett az ifju Schwarzenberg Ernő herceg felesége. Széchenyi gróféktól Eszterházára került a fiatal pap Esterházy Miklós herceg gyermekei mellé. Ő végezte Esterházy Mária hercegnő, Pál, Antal és László hercegek első elemi oktatását. A kitünő környezet, a sok utazás nagyon jó hatással volt az ifju költő fejlődésére, a ki csakhamar országos nevet szerzett magának s ma már a fiatal költői gárda egyik ismert alakja. A *Társaság* a mai számában bemutatott szép versei után ezentul gyakran fog tőle verseket, elbeszéléseket és egyéb cikkeket közölni.

A NÉVTELEN VÁR ASSZONYA.

— ESZTERHÁZAI EMLÉK. —

Mióta elment, jaj, halott a Fertő,
Fakó ezüstként fekszik roppant ágyán.
Mint özvegyek állják körül a nádak,
Sáppadt fejük lehajtják búsan, árván.

Mióta elment, jaj, halott a nagy park.
A vén platánok fojtottan zokognak,
Alattuk sirva jár a ködszemű ősz
S emlékei a régi bánatoknak.

Mióta elment, jaj, halott a kastély.
Az aranyszélű képek búsan néznek.
Selymek, brokátok lassan halványulnak,
Nem érzik bársonyát egy drága kéznek.

Mióta elment, nagy csönd jár a tájon,
Mint dőlt kapuju, messzi temetőkön.
Susog a Fertő milliányi nádja
S a névtelen vár kongva, egyre várja,
Hogy asszonya — bús holdként — visszajőjön.

ÜZENET A NAPKIRÁLYTÓL.

— ZENÉJE TURRY PEREGRINTÓL. —

Homlokomon sasok lebegnek.
Szikrázik lelkem tüzfelhő-ruhája.
Lobogva jövök a magasból,
A Napkirály harangszavu futárja.

Üzennek néktek a magasok.
Azt üzenik: éljen az élet!
Vigadjatok ezüst-zenével,
Daloljatok arany-regéket!

Könyvek és csüggedt bánatok közt
Csillanjon fel a szemetek,
Szent rejtelmek legszentebb titka:
Egy darab ég van bennetek!

Ezer arany ablakja néz le
Reátok a sejtelmes égi várnak.
Hirt hozok én a Napkirálytól:
Az égi várban — mindeteket — várnak!

ANYÁM.

— KÁRPÁTHY ZOLTÁN EMLÉKÉNEK. —

Egy nőről álmodom . . . Bús kék szobában
Arany keretben áll nagy ódon képe.
Egy rozzant zongorán néhány kopott hur
Pattan le s hangzik búsan el az éjbe.

Egy nőről álmodom . . . A halk szobában
Nagy kék szemekkel néz a butorokra.
Valami szent, madonna-arc az arca,
Haja a vállán dusan elomolva.

Egy nőről álmodom . . . Aki anyám volt.
Elnézem sokszor titkon, önfeledten.
Halála: éltem perce volt . . . Nagy Isten!
Bús kék szeme nem látott soha engem!

A KIS KADÉT.

Piros sugár ég Várad tornyain.
A püspök-parkban lassan hull a lomb.
A messze bércék zordon erdejében
A sáppadt ősz didergőn följjajong.

Egy kis kadét a honvéd-iskolában
Az ablakból tekint a messze tájra.
Nyugatra néz, a sárga Fertő-partra,
Hol édesanyja minden este várja.

S levelet ír a kis kadét sietve:
— Anyám, oh, itt már hervadoz a lomb,
Nagy iskolánk felett darvak repülnek,
Keresik a virágos, messze hont.

Most minden reggel forgatjuk a kardot
A tanulásban éjt nappá teszünk,
Mert a parancsnok ur azt mondta tegnap:
Tavasza mind, mind hadnagyok leszünk!

Óh, jó anyám, imádkozz mostan buzgón!
(Arany-tavas, te meg sietve térj be!)
Hogy kis hadnagy-fiad is elmehessen
A messze, messze, véres csatatérre!

A körtefa.

Irta José Carrillo.

Spanyol novella.

Évek óta tartott már a viszálykodás. Egy körtefa körül folyt a csetepaté, egy körtefa körül, a melynek ágai egyformán nyultak be az öreg Gomeznek és a siket don Tanonak gyümölcsös kertjébe.

A fa tizedrészét sem érte meg annak, a mibe már eddig is került a pörösködés. De azért mégis minden év szeptember havában, körteérés idején felujult a harc azért, hogy kié legyen a fának gyümölcse. Az öreg Lascari, akár valami öszvér, megkötötte magát és csökönyös volt.

— Hiszen így tönkrementek mind a ketten, — mondották nekik a szomszédok. — Hát érdemes azért a pár körtéért?

— Nem is a körtékről van itt szó, — felelték a perlekedők, — hanem a jogról és igazságról.

Ilyen körülmények közt csak egy valaki volt, a ki hasznot huzott a pörlekedésből. A békebíró volt az a bizonyos valaki. A derék és kitűnő férfi minden évben megjelent két szakértővel a vitás körtefánál, lerázta

gyümölcsét és meghagyta a községi szolgának, vigye el a körtéket az irodába.

Ugyanakkor megígérte a két félnek, hogy a körtéket annak fogja kiadni, a ki megnyeri majd a nagy pört. Ezek belenyugodtak és nem is gondoltak tovább az elszedett körtékre, a mit hogy elszedtek tőlük, most megint békeességben éltek a következő esztendő őszéig. Közben a békebíró és családja kitűnő étvággal fogyasztotta el a zamatos, pompás gyümölcsöt.

A következő esztendőben természetesen újra kezdődött a vetélkedés.

— Egyszer már végét kellene vetni ennek az átkos ügynek, bíró ur, — vélte Gomez.

— Magam is régóta kívánám.

— Így nem mehet tovább, — vélte don Tano, a kit a «süket»-nek neveznek, de bizony Tano csak olyankor

volt süket, a mikor hasznát látta ennek a fogyatkozásnak.

— Addig pedig, a mig eldöntöm a pert, a körtéket elvitetem az irodámba.

— Nekem mindegy! — felelte Gomez.

— Nekem is! — dörögte don Tano.

Persze mindketten tudták, hogy most már egyikük sem látja színét sem a körtéknek, de hát beleegyeztek. A fődolog ugyanis az volt, hogy a másik ne élvezze a gyümölcsöt. És így történt, hogy a pörlekedők a körtéken kívül egész csinos összeggel áldoztak az igazság oltárán. Ezt az összeget a bíró és a szakértők osztották meg egymás között. Ítéletre azonban nem került sor, mert a két szakértő mindig ellentétes véleményen

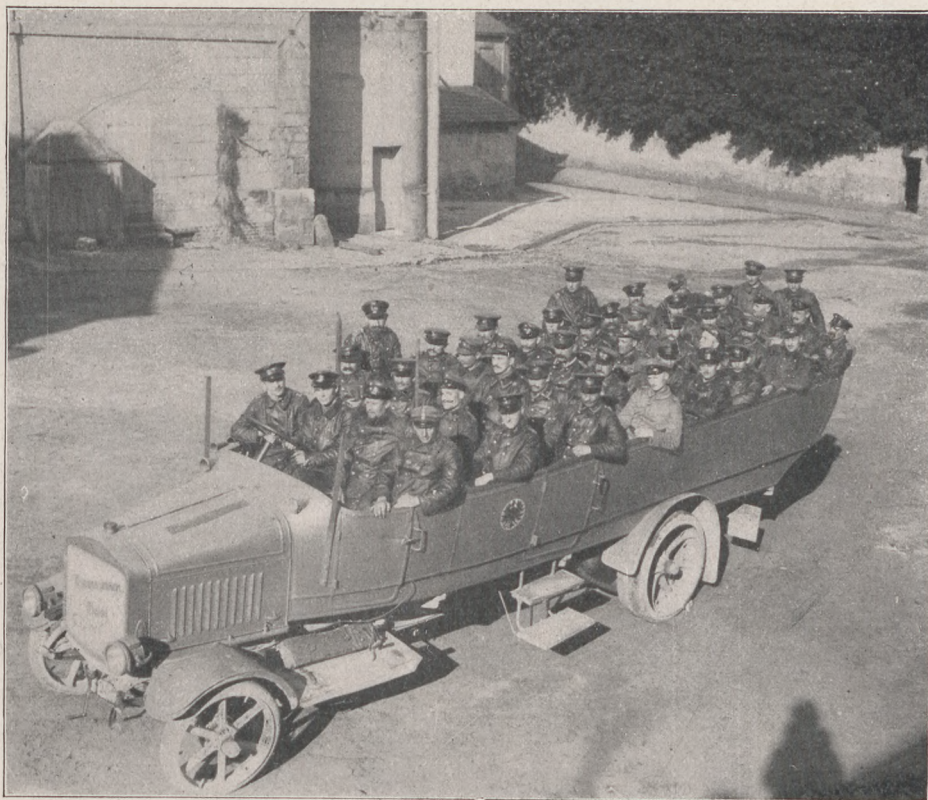
volt egymással és mindenik oly bölcsen védte a maga álláspontját, hogy a békebíró nem mert ítéletet hozni... A költséget pedig persze a pörlekedők viselték. Az öreg Gomez szó nélkül fizetett. Don Tano azonban, a süket, rendszeren dörögött is hozzá egy keveset.

Végre is Tano kijelentette, hogy ő mindenáron ítéletet akar. Elég volt a perlekedésből.

Lehet, hogy a békebíró bosszus volt, a miért Tano meg akarja őt fosztani a vitás fának kitűnő gyümölcsétől, de lehet az is, hogy valóban meg volt győződve Gomez igazságáról, a melyet különben pompásan védett egy neves sevillai ügyvéd; lehet az is, hogy a békebíró nem volt elég bölcs ahhoz, hogy tisztán lásson az ügyben: bizonyos csak annyi, hogy a mikor ítéletet hozott — nagysokára — Tanot mondotta ki vesztesnek. Mire az öreg Gomez vigan dörzsölte a kezét és örvendezően szólt oda a bírónak.

— Szépen köszönöm kedves bíró ur. Kérem, a körtéket pedig tartsa meg az idén is, mint őszinte tiszteletemnek jelét.

Ez a két kijelentés szöveget ütött don Tano fejébe. Egyszerre az jutott eszébe, hogy Gomez megvesztegette a bírót. Nem is hallgatta hát el ezt a megjegyzést:

Egy berlini idegenforgalmi autóbusz a német hadsereg szolgálatában.

— Hála Istennek, van még bíróság, a mely megváltoztathatja ezt az ítéletet.

— Persze, az a bíróság minden ítéletet megsemmisíthet, — vélte a pörnyertes Gomez.

— Azért is hívják semmitőszéknek, — mondotta don Tano.

— Ugyan, — vágott közbe a bíró. — Egy rongyos körtefáért csak nem akarják háborgatni a semmitőszéket! . . . Akkor már sokkal okosabb dolog, ha a kerületi törvényszék egyik bíráját kéri meg, hogy mint választott bíró, ő döntson az ügyben. Nos, mit szólnak ehhez?

— Én miattam, — szólt Gomez.

— Én miattam, — szólt don Tano.

A békebíró nagyon megörült, hogy eszméje így tetszésre talált és rögtön ajánlott is valakit, a ki bizonyára elfogadja majd a tisztséget. «A körteket pedig osszátok fel egymás között az idén» — tette aztán hozzá.

— Én lemondok a bíró ur javára a magam feléről, — mondotta Gomez.

— Én is a magamérol, — mondotta a süket.

A békebíró erre nem mondott se igent, se nemet, hanem vállalt.

Mikor aztán a választott bíró kezébe vette az ügyet és a faluba érkezett, hogy igazságot szolgáltatson, újabb verseny indult meg a perlekedők közt. Vetélkedtek, ki lássa magánál és ki traktálja meg dusabban a bírót. Pedig két szakértő kísérte utján őt is . . .

A választott bíró bölcs férfi volt: pártatlannak akart mutatkozni s azért mind a két meghívást — elfogadta. Ha Gomeznél ebédelt, Tanonál vacsorázott és megfordítva.

Gomez, a ravasz, egyik estén, a mikor a bíró a vendéglőbeli lakásán az ügynek tanulmányozásába merült, bekopogtatott Justicia istenasszony papjának ajtaján. Most négy szemközt beszélgethettek s Gomez felhasználta az alkalmat, hogy kifejezze, milyen hálás

is lenne ő, ha a bíró ur megerősítené a békebíró ítéletét.

— Mit jelentsen ez? — kérdezte a bíró és méltóságteljesen felemelkedett helyéről.

Az öreg dadogni kezdett, ügyetlenül viselkedett és a bíró végre is kiutasította. Don Tano épp arra járt s a mikor látta, hogy Gomez milyen zavarodottan kullog ki a szobából, rögtön megsejtette, hogy a vén róka valami ügyetlenséget követett el . . .

Végre ítéletkihirdetésre került a sor.

A választott bíró kimondta, hogy a körtefa alatt fogja eldönteni a vitát. És kitűzte a napot is, mikor. Azon a napon a két konok pörlekedő már korán reggel ott állt a fa alatt. Délelőtt eljött oda a bíró is, a két szakértőnek kíséretében. A bíró, hogy pártatlanságát kifejezésre juttassa, a felek közül egyiket sem köszöntötte, hanem mogorván, némán körüljárta, nézegette a fát. Aztán a fától a lakóházig vezető utat mérte fel lépteivel.

A viszálykodók aggodóan nézték, mit mivel a bíró, a kitől ime a körtefának hovatartozósága függ . . .

Aztán, hogy ne zavarják a bölcs bírót, mindenikük visszavonult a maga lakóházába, hogy nagy lakomat készíttessen arra az esetre, ha neki kedvezne az ítélet, a mit adjon az Isten, s akkor

vendégül látják a bírót és a szakértőket.

Egyszerre csak ugyanabban az időben Gomez házában megjelent az egyik szakértő, Tano portáján a másik. És mind a kettő jelentette a gúnyos hírt:

— A bíró elvesztette az egyik gyűrűjét. Nem találta meg valaki?

A pörlekedők elrohantak megint a fához, hogy segítsék keresni az elvesztett gyűrűt.

— Biztosan tudom, — mondotta a bíró, — hogy egy órával ezelőtt még az ujjamon volt a gyűrű . . . Hiszen nem is a pénzértéke miatt keresem, hanem,

Gróf Somssich Józsefné, Szőgyény-Marich Kamilla grófnő.

Zimmerauer műterem felv.

mert igen kedves emlékem . . . Meg kell kerülnie annak a gyűrűnek.

És a bíró tovább keresgélt a fűben. A két szakértő meg a perlekedők is segítettek neki ebben.

Gomez egyszerre megkockázta ezt a kijelentést:

— Bíró ur, ha jól emlékszem, Önnek három gyűrűje volt az ujján. — És most is annyi van.

— Ostoba! — szisszent fel a bíró. — Négy volt.

— Négy! — ismételte Tanó. — Persze, hogy négy. Meg is csodáltam őket, a mikor nálam tetszett lenni. — És magában ezt gondolta:

— Ki tudja, néha talán éppen valami apróság dönti el a legfontosabb dolgokat.

Hasztalan volt a keresés. A bíró végre abba is hagyta és ki mondta az ítéletet. Megsemmisítette a békebíró döntését és Tanót jelentette ki a fa tulajdonosának.

— Meg van elégedve velünk? — kérdezte aztán szeretetreméltó mosollyal Tanót.

— Nagyon, nagyon bíró ur.

— Pedig nehéz ügy volt, nagyon nehéz, — vélte a bíró. — De hát én mind a két fél igazságát bele raktam a serpenyőbe és a kinek igazsága súlyosabb volt, úgy, hogy megbillentette a mérleget, annak adtam igazat én is . . . Haj, nehéz tiszt a bíróé . . .

Tano hallgatta a bíró szavát és mosolygott. De hogy mi volt az, a mi igazán megbillentette a mérleget, a melynek minden serpenyőjébe igazságot rakott a bíró, azt Tano élte fogytáig eltitkolta. Az elveszett gyűrű volt az . . .

Mert mialatt a bíró keresgélt a fűben és Gomez tamáskodott, valóban négy gyűrűje volt-e az igazság képviselőjének, Tano óvatosan hazasompolygott, otthon kikeresett egy szép briliánsgyűrűt, visszalopódzott és egyszerre felkiáltott:

— Bíró ur, talán ez az ön gyűrűje?

— Ez az, igen, ez az! — mondotta örvendezően a bíró és nyomban ujjára huzta az ékszert.

Hát ez volt az, a mi megbillentette a mérleget, miután két egyformán súlyos igazsággal volt megterhelve a két serpenyő.

Tersztyánszky vezérezredes bemutatja tisztikarát Linsingen vezérezredesnek.

A Társaság költözködik.

Harmadik esztendeje dolgozik *A Társaság szerkesztősége* a Dunapalotában. A nehéz kezdet három évének minden szép emléke idefűzött bennünket ehhez a kedves épülethez; itt születtek első álmaink, itt mosolygott felénk az első siker, mely súlyos időkben vállalt munkánk jutalma lett. Megszoktuk ezt a szép helyet és most, hogy *november elejével új helyiségbe, a Reáltanoda-utca 18. számú ház első emeletére* költözünk, ezt nemcsak a rend kedvéért jelentjük be olvasóinknak, hanem indokolni is helyénvalónak látjuk a változást. *A Társaság*-ot megszerette, fölkarolta a mi közönségünk, a gyöngé palánta lombosodó, fejlődő fává nőtte ki magát és minékünk, hála Isten, szűk lett a szálló két szobája. Előfizetőink egyre növekvő tábora, a lap példányszámának hónapról-hónapra való emelkedése, új erők birtokában új munkára serkent és több dolgos kéznek több íróasztalra van szüksége. A köz-1 jövőben *A Társaság* már könyvkiadással is fog foglalkozni, a mi szintén arra kényszerít bennünket, hogy új otthont keressünk magunknak. És félig-meddig haza is megyünk: lapunk egyik tulajdonosának házába, a hol folytatni fogjuk a megkezdett munkát és a hol épp oly készséggel állunk kedves közönségünk rendelkezésére, mint régi helyünkön, a melytől most búcsuzunk. *A Társaság kiadóhivatala* november elejével szintén az új helyiségbe költözik, kérjük tehát, hogy a jelzett időponttól fogva a lapnak mind szellemi, mind anyagi részére vonatkozó megkereséseket és az előfizetési díjakat az új címre: *Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. szám, (I. emelet)* alá szíveskedjenek küldeni.

„Szinház és divat“

címmel új művészeti hetilap indult Budapesten **Faragó Jenő** szerkesztésében. Az eddig megjelent számok külső kivételben és belső tartalmában egyaránt izléeses, művészi, nívós ujságot adnak az olvasónak.

Főuri házba óhajt jutni róm. kath., 32 éves, eddig is főuri családnál működött nevelőnő. Társalkodónőnek, titkárnőnek menne korosabb mágnás urnőhöz. Beszél magyarul, németül, franciául, angolul; zongorázik és fest. Címe a kiadóhivatalban.

Az Augusztia hajón: Bernáth Gézáné kártyázó rokkant katonák társaságában.

Az Augusztia hajón: A bizottság tagjai a szereplő művészek körében.

Az Augusztia-hajó.

A bucsuzó nyárral tőle is bucsuzunk, a karcsu, fehér *Visegrád*-tól, melyet immár második éve a jótékonyosság szolgálatába szegődött széplelkű pátrónája, a budavári magyar főhercegasszony. Kedves ismerősünk lett az Augusztia-hajó, csendülő harangjának hívó szavára örömmel siettünk szép nyári estéken hangulatot lopni az öreg Dunától és elringatni zaklatott szívünket izgalmas, forró napok után. Megszoktuk ismerős fűtőt az Eötvös-téren és most, hogy meg kellett válnunk tőle, illik, hogy köszöntsük távozó alakját és vele együtt a szép hétfőket, *Bernáth Gézánt* és a többi lelkes dámát, a kik életet adtak a gyönyörű vállalkozásnak és összekötve a kellemes haszonnal, felejthetetlen szép napokat szereztek szegény rokkant magyar katonáknak.

Igen, a mi szép asszonyaink, mint mindenütt, itt is megtalálták a maguk anyagi szerepét és a mikor a Bernáth Gézáné lelkes gárdájának érdemeit följegyeztük, testi és lelki üdülésért mondunk köszönetet vitéz harcosaink nevében, a kik az Augusztia-hajó csalogató hétfőin uri vendégségben éltek a Visegrád fedélzetén. Az agilis elnöknő már kora reggel a hajón volt, hogy a kedves napra való szükséges intézkedéseket megtegye és a nap folyamán vele együtt dolgozott a bizottság többi hölgye: *Wlassics Gyuláné* báróné, *Pongrácz Jenőné* báróné, *Lánczy Leóné*, *Domony Mórincné*, *Vojnits Sándorné* báróné, *Schwarz Félixné*, *Neumann Árminné* és *M. Hrabovszky Julia*. És készült jó villásreggeli, kitűnő ebéd, izletes uzsonna 150—200 ember számára, a kik a ringató Dunáé voltak aznap és becéző jósziveké és egy napra elfelejtettek gondot és bánatot.

Báró Lüttwitz tábornok az erdélyi német csapatok egyik vezetője.

A lelki gyönyörüségről költők és művészek gondoskodtak; *Silving* tanár, *Kiss Menyhért*, a *Rossini*-pár, *Gyöngyi Jolán*, *Ányos Laci* és a többiek szives-örömet szolgálták tehetségükkel a szép célt és ingyen játszott a cigány is a béna magyar katonáknak a Visegrádon. A délelőtti kabarék, a délutáni hangversenyek gazdag programját mindenkor finom izléssel válogatta össze a rendezőség és hálásabb publikuma talán sohasem volt művészeknek, mint az Augusztia-hajó véres csatákból megtért katonái.

Az utolsó dunai utat ünneppé avatta a szeretet és a hála. Meleg, simuló szivek hallgatták Bernáth Gézánt szép beszédét, mellyel kedves utasait elbucszattatta. A viszontlátásra szól-e ez a bucsu, vagy már a béke napja ragyog jövő tavasszal a Visegrád fehér oldalán, — ki tudná megmondani, de annyi bizonyos, hogy szebb ajándékot keveset adott szenvedő fiainak a háborus Budapest, mint az Augusztia-hajót és a fővárosi társaságnak is kevés szebb emléke marad a világháboruból, mint azok a gyönyörű dunai hajókázások holdas estéken, a mit az Augusztia-alap nyújtott Budapestnek.

Háboru kellett hozzá, hogy a Dunát megszeressük, de hisszük, hogy a mi asszonyaink módot találnak rá, hogy ennek a kedves intézménynek folytatása lehessen a békében is, a mikor a gond elül, a bánat felhői szétfoszlanak és tiszta ég alatt él tovább az Élet. A háboru után béke következik, sebetek és sziveket meggyógyít az idő, de emlékezni mindenkor édes és elkövetkező nyarak gondtalan estéin kinek nem jutnak majd eszébe az Augusztia-hajó hétfői, szomorúan mosolygó katonáival és nevetve könyező szép asszonyaival a ringató Dunán, a mikor mindenben szükség volt, csak jó szivekben bővelkedtünk szép Budapesten.

Özv. Pataky Lászlóné divattermében készült **kalap-modellek.**

Tervezte Pataky Kató.

Divat.

Irta özv. Pataky Lászlóné.

Soha még több vita nem folyt, vélemény nem esett a ruházkodás kérdése körül, mint napjainkban.

A tulásba hajtott divathóbort és a külsőségekben megnyilatkozó pompa olyan éles világitásban áll a háboru okozta nyomorral és szenvedéssel szemben, hogy nemes, igazán nőies intencióktól vezetve, már igen sokan gátat szeretnének vetni az árnak, a mely emberi gyöngékből táplálkozik, dagad és duzzad — de mindhiába — valami általános, radikális változást aligha lehet elérni, mert a divat uralmának igen mélyreható oka van.

Elsősorban a divat olyan szoros kapcsolatban áll a létérdekkel, annyira hatalmas rugója az életet mozgató erőnek és oly kedves szórakozása azoknak, a kik egy gondtalan élet áldásaiból legkönnyebben azt osztják szét, a mi személyes szükségleteik vagy igényeik kielégítésére szolgál — hogy egészen természetes, ha az ipar és kereskedelem feudális nagyurai és rabszolgái egyforma megadással behódolnak.

Ezért marad a divat örök időknön át legyőzhetetlen nagyhatalom, a kihez alkalmazkodni kell és lehet.

Kell, mert a ki a divatot figyelmen kívül hagyja, annak megjelenése mindig a maradiság, hanyagság vagy szellemi szegénység gyanúját kelti és *lehet*, mert valljuk be őszintén, nem éppen elkerülhetetlen életszükséglet, a már eléggé elszigetelt távolságból hangzó „dennier cri” szerint öltözködni.

Okos és jóízű nő ugyanis mindig az aranyos középuton keresi a megoldást, a divat szélsőségeit kerüli és öltözékének megválasztásánál épp úgy tartja szem előtt a praktikus szempontot, mint a mennyire a finomat, disztíngváltat és az örökszép egyszerűt kedveli.

Éppen a női toilette komplikált összeállítására és a piacra dobott anyag nagy változatosságára mellett nem könnyű — de szép és szellemes feladat, helyesen öltözködni és ezért az öltözködéshez való érzék épp úgy

érdemel figyelmet, nevelést és fejlesztést, mint sok más, az emberben szunnyadó talentum.

Nagyon sok, szigorúan megítélt hibának a tapasztalatatlanság és hozzá nem értés — a «beugrás», a divat varázsigeinek hatása alatt történő meggondolatlan bevásárlás az oka.

Egy tisztavirág-életű ujdonsággal sok okos fejecskét lehet megtéveszteni, pedig tudvalevő, hogy a mi általános, mindig közönségesen hat és ezért mihamar unalmassá is válik.

És ezek után én, a ki szintén a ruházkodás szolgálatába szegődtem — mit mondjak a legérdekesebb témáról — a divatról?

Nemcsak megállapítani, de megértetni szeretném mindenkivel, hogy a ruházkodás terén is legszebb, legnemesebb benyomást mindig a finom egyszerűség kelti és örömmel konstátálom, hogy a mai divatirány oda gravitál.

A kalap maga, akárcsak a teremtés koronája, az ember, nagyon kiszámíthatatlan valami. A legszeszélyesebb kereskedelmi cikk és arra a kérdésre, hogy mit viselnek, — ma nehezebb megfelelni, mint bármikor.

Tulajdonképpen mindent! Kis és nagy kalapot, nagyon magas és igen lapos tetőket, sem szín, sem forma nem köt senkit és kiki azt választhatja, a mi neki legjobban illik.

És talán ez a helyes, mert a kalap, mint a toilette befejezése, elég fontos ruhadarab, de mint fejdekoráció, kétszeresen fontos.

Főfeltétel, hogy az alakot jól betetőzve színben és vonalban, az arcnak előnyös keretet adjon és a vásárló egyéniségéhez és öltözékeinek stílusához hozzáilleszthető legyen.

Az igazi urinó utcai megjelenésével sohasem kívánja a közfigyelmet holmi excentricitások árán magára irányítani és harmonikus elegáns külsejével mégis mindenekfelett dominál.

Az egyszerűségnek ezt a nemét kell megérteni, szeretni és kultiválni, akkor sok bonyodalom önmagától nyer megoldást.

Özv. Pataky Lászlóné divattermében készült **kalap-modell.**

Tervezte Pataky Sára.

Éjszakai csendes beszéd.

Irta Kázmér Ernő.

A napjaim ájultan teltek el, csak este éltem. Ser-
vet vig társasága rántott magával, melynek tagjai: egy
elzüllött angol író, egy komoly arcú szocialista, meg
egy lézengő német zeneszerző voltak. Atterbohnot, a
züllött írókat nagyon megszerettem, mindjárt az első este
feltárta szomorú és brutális küzdelmekkel teli életét,
míg remegő ajkai között egymásután tüntek el az álta-
lam fizetett whyskik tömege, melyeknek üvegét diadal-
mas mosollyal tartotta kezében, mintha valami olyan
ifjító varázsitalt tartana kezében, miről siralmas kiné-
zésű hotelszobájában bizonyára sokat álmodhatott. Az
életem legszebb ősze volt ez az ősz, a melyet itt Genf-
ben töltöttem, mehettem már volna tovább, neki a
télnek, vagy a Rivierára a tavasznak, hol eszeveszett
illatok lengtek volna körül. Monte-Carlóba vagy más-
hova, hol a táj szépsége, az ég derűsége, a tenger
habjaiból felzsongó mormolás kárpótoltak volna Vio-
letteért, de nem mentem. A korán jött hóból eső lett
napokon át reggeltől estig és én vártam. Vártam egy
napig, nem jött. Két napig. Nem jött. A harmadik na-
pon már kora délután sötétedni kezdett a szobám, a
nyirkos falak, mint gyermeksírás, kinoztak, már-már
öngyilkosságra gondoltam, mikor bejött a háziasszonyom
és egy levelet adott át. «A Hotel Savoyból itt a szolgál-
választ vár», mondta és azzal kiment. Nyugodtan tép-
tem fel a levelet, csak ennyit írt:

«Kis csacsi, miért nem jössz hozzám, a kövér
báró már tegnapelőtt elutazott».

Vio.

Nem mentem s a szolgálával azt üzenttem, hogy vála-
szomat később küldöm. De nem is írtam, hanem ide-
ges türelmetlenséggel vártam. Tudtam, hogy el fog
jönni.

Még aznap este el is jött és én nem kérdeztem,
merre bolyongott, merre csavargott ezalatt a hét alatt,
hanem erőtlenséggel és ellankadtnan egy közeli gyönyör
szédületében akartam, hogy
az enyém legyen, csak az
enyém és ajkam erejével min-
den más köteléket, mik Roma-
nowokhoz s holmi német bár-
ókhöz fűzték, elszakítottam.
Mert finomabb érzéseim, sti-
lusom, választékosságom, izlé-
sem, mérsékletem és színeim
bája, miket minden alkotásomba
beleöntöttem, többet ért a Ro-
manow hercegtől kapott platina-
gyűrűknél, a német bárótól
kicsikart autónál, mely a Rue
des Alpes-i garageban nyugta-
lankodott, a jachtnál is, mi az
Ecole de Natation gondozása
alatt volt és a kék habokra
vágott s az én két erős ka-
rom jobban szolgálta őt, mint
az ügyes lakáj — egyszersmind
Geheimpolizist — a német báró
titkos rendőre és elutaztunk.

Lausanneon át Luzernig
szédített bennünket a párisi
express s a novemberi estében
a vierwaldstätti tó partján szál-
lottunk ki.

Mig szürke felhők között

a kora esteli hold azon viaskodott, hogyan csókol-
hatná meg a Wasserturm durva köveit, addig mi a velünk
szembejövő friss szélről pirosra fujt arccal sétáltunk
keresztül-kasul az elhagyott városban, a Palace Hotel
éttermében vig zenét hallgattunk s másnap már hajó-
val mentünk tovább. És ez az út Luzerntől Flüelenig
— holott csak négy óra hosszát tartott — életem leg-
szebb emlékei közé tartozik. A mint ott ültünk a kis
hajón, néztük a tó zöldes vizét, szemben az Axenfluh-
Urirotstock s Brunnistockkal, melyeknek hatalmas szikla,
falai alól vonatok kapaszkodtak s ereszkedtek alá a
napsugár, a virulás felé, addig mi hidegben és nedves-
ségben, a ködtakarón keresztül egyre közeledtünk a
cél felé Meggen, Witznau és Gersau kis kikötőkön át.
Néma csend volt, csak a hajó lapátja zakatolt, délre
már harangszó hallatszott a partmenti kis falukból,
majd elindult a »Föhn«, a részeg svájci szél, ráncigálta
és cibálta a fákat, tajtékozó hullámokat csapkodott ki
a keskeny mólókra, majd csónakokat fordított fel s a
hegyekről szikladarabokat gördített alá. Brunnen mellett
erős, meleg déli szél váltotta fel a vihart, majd felle-
gek borították el az eget, a nagy szürkeségben mindent
feketének láttunk s reménytelenül vágytunk egy flüeleni
kis hotel meleg szobájára. S mire Flüelennél kikötöt-
tünk, felragyogott a nap, a kis házak ablakai moso-
lyogtak, szinte világítottak, ajkaink mohón nyitak ki
lélegzetet venni a tiszta, éles és egészséges levegőben
s átmenvén a vasuti hidon, benn voltunk a falu köze-
pében.

Még aznap délután a hűvösségével közeledő estét
megelőzve, mikor az egész táj valami tompa színben
látszott, Altdorfot néztük meg hosszú, emeletes házaival,
be nem vakolt homlokzatu, sötét téglaju régi
vendégfogadóival, szijgyártó üzleteivel együtt s egy
perces bolt kirakatában sokáig elnéztük a Tell-szo-
bornak téztáblából készített hű másolatát. Majd a Kapu-
zinerkloster mellett a «heiliger Hain» felé tartottunk,
honnán Bürglen, Attinghausen kis falukat láthattuk
bágyadt, szelid hangulatukkal s megelevenedett előt-
tünk a felejthetetlen Tell monda. Késő estig jártunk a
kis erdőben, mely a ren-
desnél is hűvösebb volt, a
tépett fák koronái között rej-
telmesen zugott végig az esti
szél s visszafordultunk. Már
mindenki aludt Altdorfban,
csak egy csöndes, kedves hegyi
utcának kis házában ült egy
fekete fiu az asztalnál, homlo-
kát kezére támasztva s könyv
volt előtte. Talán görög nyelv-
tan, talán Hermann Hesse egy
finom regénye, de én boldog
voltam s abban a fiuban maga-
mat láttam, mikor diákkorom-
ban egész éjjel leveleket írtam,
majd összetéptem azokat és
egymásután szittam el a ciga-
rettákat.

A tánciskolában a fran-
cia négyest elhibáztam s min-
dig a tour de mainnél. A
táncmester megalázó tekintete
kinzott, otthon pedig romanti-
kus német költőket olvastam,
egy-egy versük szép szakaszát
betanultam, még ott Altdorf-
ban is tudtam hibátlanul és
elmondtam Violettenek:

Semsey Andor gróf.

Kallós Oszkár felv.

A török harcterről: Angol tüzérség pusztulása.

Egy amerikai rajz után.

„Graut Liebchen auch? — Der Mond scheint hell;
Hurra! Die Toten reiten schnell!
Graut Liebchen auch vor Toten?
„O weh! Lass ruhn die Toten.“

Igy nem tudtam semmit elfeledni. Nem, sohasem. Diákkoromban nem értettem meg és nem szerettem a visszaemlékezést, de később rajongani tudtam egy-egy igénytelen, egyszerű epizód emlékéen s narkotikus hatást kerestem benne, de míg odáig eljut az ember, addig sokat kell szenvedni s szuggesztív erővel csüngen a jelen egy-egy naiv s egyszerű történésén. De sietnünk kellett át Altdorfon, le az országuttra, honnan a tó, mint egy ezüst lepel, látszott a szürke ég alatt. Túl, a tó flüeleni kanyarulatánál a Tellsplatte alatt egy ablakban világosság pislákol, talán egy koránkelő pék bajlódott ott a tüzzel vagy egy elkésett katonna tisztította a fegyverét, hogy reggel még az első hajóval Luzernbe mehessen. Ebben az éjszakai csatangolásban Violette világos szemei elé tártam multamat, álmaimat, melankóliámat és képeim színeinek sötét fájdalmasságát. Széltől kimelegedett arcából meleg pillantások szaladtak felém, pilláim rebbenését felfogta tekintete s megbecsülte emlékeimet, átgondolta sajátos multamat s mire hazértünk, a magányos éjszakában felfelé vágyakozott bennünk a szenvedély, édes kuszaságban kapaszkodott a gyönyör. S Flüelennél folytatódott a csodálatos szerelem, mely ott szendergett minden lépésünkben és csak egy rezzenésre várt, hogy felkelhessen. Engedelmes, meghitt gyermekként aludt bennünk a bomlott vágyakozás, láthatatlan kék pára gyanánt olvadt össze koszoruként az éjszakák illatával, a tó hullámozó azurjával és nem bántott bennünket az a gondolat, hol kezdődött el ez az örökkévalóságnak látszó, merész iverben remélve szárnyaló fény és hol van az a homály, a mely elől véstesen fog menekülni, ha majd az élet félbeszakítja ezt a mindent követelő és mégis mindennél százszor többet adó szerelmet. Vittem Violettet tovább, messzebb, a közeledő tél sűrű ködében.

Mint drága gyöngyökkel szinig töltött serlegre, úgy vigyáztam minden szavára, egy csókjával, egy pillantásával enyém volt keze, szeme, haja, ajka, de karjaim erőtlenül hullottak vissza nyakáról, mert ennyi üdvösséget már nem tudtak átölelve tartani. A gondolat s a lélek mélységéig éreztem boldog életem s gondoltam, hogy a jövő évtizedek előre megvetett és betegesen satnya napjai sem fogják elpusztíthatni tudni ennek az egészen rámszakadó drága télnek gyönyörét. Pompás, csodálatos virágok nőttek szívünk nyomán a végtelen fehérségű hóban, nagyszerű kelyheik sáppadatan nyultak a csillagpermeteges ég felé s a vézna, kopasz fákon érett gyümölcsök duzzadoztak, madarak daloltak, pillangók csapongtak, holott tél volt már, a havasokból lerohanó patakok éjjel-nappal vad morajlással hőtömegeket és levált sziklákat görgettek alá s az erdők fölött füstszerű gomolygás húzódott le a tó aljáig. Mindig tovább, egyre tovább a sáppadatan fehérlő télben már csak öntudatlan állomások voltak a városok, buvóhelyek, melyek eltakarták azt a csodát, a kit karjaimban vittem, holott a falak, a tornyok elfojthatták szépsége fényét, szemeinek tüzeit. Így Zürich törékeny silyokra, Chur alázatos eléjeborulásokra emlékeztem ma

RADÓ VADÁSZFEGYVER

garantált jó lökésséggel páros ejektoros
HAMMERLES garnitúrák

az összes létező gyártmányok különlegességei
TISZTI PISZTOLYOK, HADFELSZERELÉSEK,
prizmás vadász- és táborigényező távcsövek.
Fényképező gépek teljes felszereléssel.
Radó A. és Tsa Budapest, Egyetem-tér 5.
fegyverüzletében

Temető Wladimir-Wolinski-ben.

már s mire egy tiszta és világos fagyos napon karácsony lett fent Pontresinában, akkor láttuk csak, mennyire haloványra s kimerültté sáppasztott minket a rajongó önkivület. De karácsonytól kezdve két hétig folyton havazott, derűs nap egy sem volt, mindig hullott a hó egyformán, nesztelenül és csendesen egyik helyre a másikkal s egyik hóbucka a másikat takarta el. Azt a két hetet átaludtuk, de ha én holdfényes hideg északokon szánkók ércsengőinek szapora csilingelésére ébredtem, ráeszméltem egész helyzetemre, nem értettem meg, mely hatalom állított be ennek a roppant misztériumnak kellős közepébe és azt hittem, ha a Halál most kopogtatni találna ajtómon, lábai elé raknám őszi napjaim, téli éjjeleim emlékezéseivel teli edényem — szívem — hogy ne távozzék tőlem üres kézzel mégsem, mivelhogy szeretem ezt az életet úgy, a hogyan a halált is szeretni fogom, ha szerelmem letelével jön majd el értem.

Majd esténként, míg a nagy hotel oszlopos csarnokában, télikertjében s végig a terméken átömlött a fáradhatatlan és jóhiszemű experimentumoktól üres bécsi operettek muzsikája, addig mi a pálmákkal s babérfákkal ékesített rózsaszínű szalonban ültünk, gyönyörű és vaskos butorok között.

(Vége következik.)

Kardos Rózsi és Juci

fényképészeti műterme

Budapest,

Telefon: 105—80.

IV., Váci-utca 11/b.

özv. Pataky Lászlóné

nőikalap-üzlete

Budapest, IV., Váci-utca 23. I. emelet.

Telefon 56-74.

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Szolla-tér sarkán.

Tábori selyemingek és alsóruházatok.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Iván. Exaltált, keresett stílus. „... a lelkéből tüzesen előretörő álmokat, mint nemes flamingókat ringatta életének lassan hullámozó, rejtelmes tavaszán, — írja ön. Az ilyen affektált-ságon csak mosolyogni lehet. — B. L. Ezek mind nem nekünk valók. A kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk. — Jöjj ma! Semmitmódó. — Öreg csont, itt vagyok! Dilettáns zöngemény. — Idem. Az első három strófa elhagyásával közöljük.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN

Távollétében a szerkesztésért felel: NÁDASDI BAÁN ACHILLES.

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

Wer sich für
Reit- und
Fahrsport
und
Pferdezucht
interessiert,

lese die illustrierte Sportwochenschrift

„Sankt Georg“

Bezugspreis für 1/4 Jahr M. 6.—

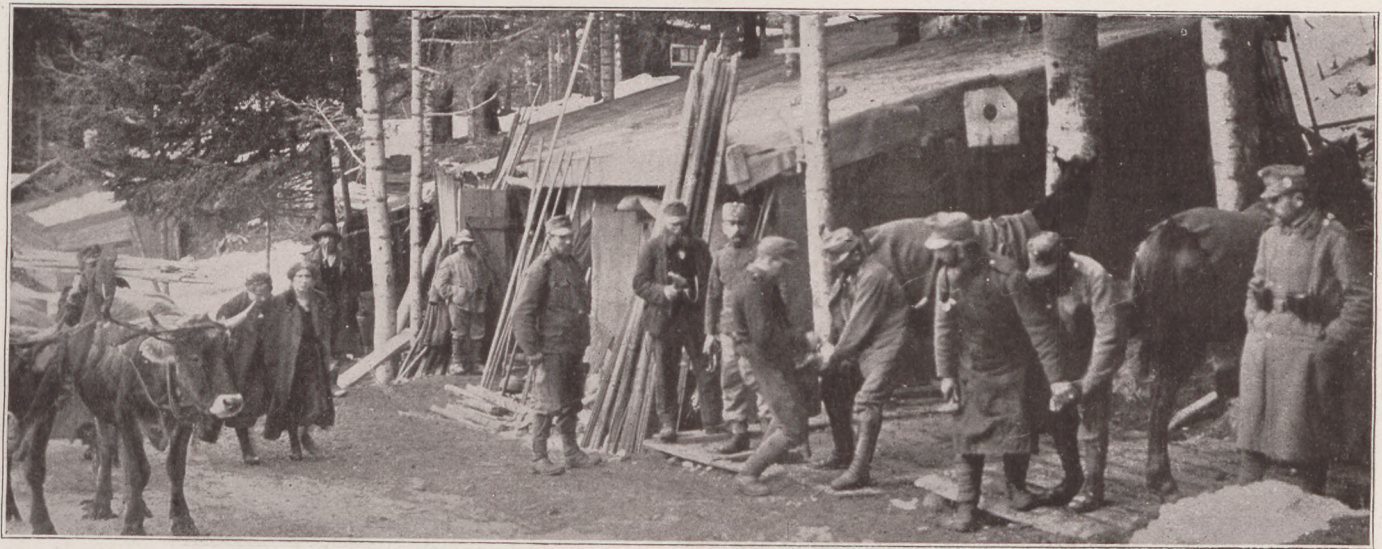
:: Probehefte kostenlos. ::

Verlag Sankt Georg G. m. b. H. Berlin W. 35.

Szabadságolt népfölkelők szántási munkája az Alföldön.

A „Sankt Georg“ felv.

Tábori kovácsműhely a tiroli Alpokban.

Lóistálló az Argonnokban, közvetlen a front mögött.

DUNAPALOTA (ezelőtt Ritz) az előkelő társaság szállója.

HUNGÁRIA NAGYSZÁLLODA

Elsőrangu ház Budapesten.

MINDEN MODERN KÉNYELEM:

felvonók, városi- és interurban-telefon, meleg- és hidegvizvezeték.

ÉTTERME AZ URIVILÁG TALÁLKOZÓJA.